HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

יוצא דופן. על ידי סם נפתחו מעיה והוציאו את העובר לחוץ ונתרפאת: **כל הנשים.** לענין נדה: **מטמאות.** מכי אתא דם לבית החיצון אע"ג דהעמידוהו כותלי רחמה: **בבשרה.** משמע בתוך בשרה: **לחוץ.** בגמרא [מג.] יליף לה: **שנודעזעו אבריו.** נעקר שכבת זרע מגופו: **גמ' אלא בעין שהזריעה.** כגון נימוק הולד כדאמר בהמפלת (לעיל כו.) שליא בבית הבית טמא כו' רבי שמעון אומר הולד נימוק ואמר בגמרא [לעיל מז:] מודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ויליף טעמא מהכא אבל רבנן לא צריך להו קרא להכי דהא לידהו כיון דאמרי הבית טמא לית להו נימוק ופשיטא דאמו טמאה לידה: **תנו.** ואם נקבה תלד דמלי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים: **לחייב על לא כן וכן.** שאם טבלה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ונתעברה וילדה לאחר שמונים מביאה שני קרבנות: **פורש היולדת.** משמע תורה אחת ליולדת ולדות הרבה: **שלפני מלאת.** ילדה עכשיו וילדה לאחר שמונים קמא הוי לפני מלאת וכתרא הוי לאחר מלאת: **זאת.** משמע כמו שמפורש בענין קרבן אחד לולד אחד: **הני מילי.** דאין מביאה על שלפני מלאת ולאחר מלאת קרבן אחד: **בתרי עיבורי.** שילדה ומזרה ונתעברה בתוך ימי טוהר וילדה לאחר שמונים: **כגון יהודה וחזקיה.** דאמרינן בהמפלת (לעיל מז.) שנשתהא אחרון אחר הראשון ג' חדשים: **מודה ר"ש.** ביולת דופן: **שאינו קדוש.** קדושת הגוף אלא כשאר קדשים שקדש מומן להקדשן דלא קדשי אלא כעצים וכאבנים לדמיהם ויוצאין לחולין ליגזזו וליעבד: **לידה לידה.** כתיב בקדשים (ויקרא כב) שור או כשב או עז כי יולד וכתיב בבכור (דברים טו) אשר יולד: **מאדם.** לענין טומאה וטהרה דכתיב וילדה זכר: **אמו מאמו.** בבכור כתיב (שמות כב) שבעת ימים יהיה עם אמו ובקדשים כתיב (ויקרא כב) והיה שבעת ימים תחת אמו: **שכן אם בהמת קדשים פיגול נותר וטמא.** אם בתרוייהו כתיב אמו ותרוייהו בהמת קדשים ופגול ונותר וטמא נוהג בהם לאפוקי אדם דליתיה בכל הני: **פשוט.** אדם משמעי בין בפשוט בין בבכור וכן קדשים הוו פשוטים. ובין באדם ובין בקדשים לא משמעו בזכרים לחודייהו טפי מבנקבות לאפוקי בכור דליתיה אלא בזכרים. ותרוייהו בין אדם בין בקדשים לא הוו קדושין מאליהן אבל בכור קדושתו מאליו. ובין קדשים ובין אדם לא הוו מתנות כהונה כגון שלמים לבעלים הן לאפוקי בכור דהוי ממתנות כהונה: **דמסייע ליה לרבי יוחנן.** דאמר דמודה ר"ש ביולת דופן דקדשים: **זאת תורת העולה היא העולה.** ומהאי קרא נפקא לן בזבחים (כז:) פסולין שאם עלו לא ירדו דכתיב [ויקרא ו] על מוקדה משתעלה תוקד וכתב רחמנא זאת דמשמע מיעוטא כלומר זאת אם עלתה לא תרד אבל אחרת אע"פ שעלתה תרד וכתיב היא דמשמע מיעוטא וכתיב העולה דמשמע העולה עולה כשרה ולא פסולה. והני תלתא מיעוטי ממעטי הני תלתא פסולי: שנשחטה וילא דמה ממעט תרוייהו מחד מיעוטא דשקולים הם ולא"ת קדשי קדשים ששחטן בדרום דאמר בריש מעילה (דף ג:) דאליבא דר' יהודה כ"ע ל"פ דתרד אמאי הא ליכא מיעוטא רביעית ולר"ש נמי לרבא דאמר תרד הא פסולן בקדש הוא דהא אית ליה הכשר בקדשים קליש דכשרים בדרום כמו שאפשר דהיכא דאית ליה הכשר בעלמא איקרו פסולן בקדש וי"ל דשחיטה בדרום הוי כעין שחיטת חוץ וכמו דמנקינהו דמי כדקאמר התם לר"ש: פרט

יוצא דופן. ממקום שמזרעת. ואם תאמר למה לי קרא גילף לידה לידה מבכור כדילפינן לענין קדשים בסמוך וי"ל דאי לאו קרא הוה דרשינן מתלת לרבות יוצא דופן כדדרש ר"ש: **בעין** שהזריעה. פרש"י ולרבנן לא צריך קרא דהא סברי בהמפלת (לעיל כו.) דרובן אינם נימוקים ומיהו אינטריך להיכא דהוסיטה חיה ידה במעי אמה ומעכב את הולד דטמאה לרבנן וי"ל דתרתי ש"מ:

מודה ר"ש בקדשים שאינו קדוש. בפ' בתרא דבכורות (דף מז:) גבי ר"א ברבי יהודה לחיי ליה יוצא דופן קדוש אמר סבר לה כר"ש דאמר יוצא דופן ולד מעליא הוא ותימה דהא ר"ש מודה דבקדשים אינו קדוש כדאמר רבי יוחנן הכא וכדמוכח נמי בבריתא דמייתי בסמוך וי"ל דסבר כר"ש ועדיפא מדר"ש דאפילו בקדשים קאמר דקדוש: **גמר** לידה לידה מבכור. בפ' ולד חטאת (דף יג.) במעילה גבי ולד המעושרת לא יצק מן[מ] המעושרת יליף אמו אמו מבכור והכל אחד כדמוכח בשמעתין ולא"ת דבפרק מרובה (בכ"ק דף עז:) אמר כל מקום שנאמר שם אינו אלא להוציא את הכלאים וקאמר למעוטי מאי אי למעוטי קדשים בהדיא כתיב בהו או כשב פרט לכלאים אם למעשר תחת תחת יליף מקדשים ואי לבכור העברה העברה יליף ממעשר והשתא אמאי אצטריך למילף בכור ממעשר ומעשר גופיה ילפינן מקדשים הוה ליה למימר דילף בכור לידה לידה או אמו אמו מקדשים וי"ל דלא ילפינן לידה לידה או אמו אמו אלא כגון הכא דאיירי בלידה או במעילה דאיירי בענין אמהות ולא"ת והשמעתין אמאי צריך ג"ש לידה לידה או אמו אמו נילף פסול יוצא דופן בקדשים מג"ש דתחת ממעשר ומעשר מג"ש להעברה מבכור וי"ל דג"ש לידה ולאמו צריך לשום דרשה אחריתי: **הנך** נפישין. ולא"ת דבפרק יש בכור (בכורות דף מז:) אר"ש דיוצא דופן בכור לגאלה הוי דיליף מוילדו לו בנים לידה לידה מאשה לחיי ליה הכא דהוי ולד והשתא לילף מבכור בהמה שכן בכור זכר (מתנות) וי"ל דאדם מאדם עדיף שכן אין שייך בהו פגול נותר וטמא דאינו קדשים ושייך בהו טומאה וטהרה ובפרק ראשית הגז (חולין דף קנ:) דקאמר פשוט מפשוט עדיף אע"ג דהנהו נפישי התם משום דהוי בהמה מבהמה אבל הכא דבהמה מאדם לא:

זאת היא העולה. הכי כתיב קרא זאת תורת העולה היא העולה הרי ג' מיעוטי זאת והיא וה' דהעולה תניא א[דהעולה קמא דריש רבא בתמיד נשחט (פסחים נח:) העולה עולה ראשונה מהני ג' מיעוטי ממעט הכא ומתורת מרבינן אינך פסולין דאם עלו לא ירדו כר"ש ולא"ת והא ר' יהודה סבר ב[בפ"ק דזבחים (דף כד) דרצפה מקדשת כמזבח אם כן כולם יעלו והיכי משכחת פסול בכל הנהו לבר מהני ג' כיון דאם עלו לא ירדו וי"ל כגון שיש הפסק בין הבהמה לרצפת עזרה ואם תאמר והיכי ממעט הני ג' פסולי הא צריך חד מיעוטא לרובא ורבא ולכל הנהו דמודה רבי שמעון בהו דאם עלו ירדו וי"ל דנשחטה בלילה דלא תניא בהדיא דר' יהודה כ"ע ל"פ דתרד אמאי הא ליכא מיעוטא רביעית ולר"ש נמי לרבא דאמר תרד הא פסולן בקדש הוא דהא אית ליה הכשר בקדשים קליש דכשרים בדרום כמו שאפשר דהיכא דאית ליה הכשר בעלמא איקרו פסולן בקדש וי"ל דשחיטה בדרום הוי כעין שחיטת חוץ וכמו דמנקינהו דמי כדקאמר התם לר"ש: פרט

יוצא [א]דופן אין יושבין עליו ימי טומאה [ב]וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן [ג]ר"ש אומר הרי זה כילוד [ד]כל הנשים מטמאות בבית החיצון שנאמר [ה]דם יהיה זובה בבשרה אבל הזב ובעל קרי [ו]אינן מטמאין עד שתצא טומאתן לחוץ [ז]מ"ד היה אוכל בתרומה והרגיש שנזדעזעו אבריו אוחז באמה ובולע את התרומה [ח]ומטמאין בכל שהוא אפילו כעין החרדל ובפחות מכן: **גמ'** א"ר מני בר פטיש מאי טעמייהו דרבנן אמר קרא [2]אשה כי תזריע וילדה זכר עד שתלד במקום שהיא מזרעת ור"ש ההיא דאפילו [ט]לא ילדה אלא כעין שהזריעה אמו טמאה לידה [י]ור"ש מאי טעמיה אמר ר"ל אמר קרא תלד [יא]לרבות יוצא דופן ורבנן האי מבעי ליה לרבות טומטום ואנדרוגינוס דסלקא דעתך אמינא זכר ונקבה כתיב זכר ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס קמ"ל ורבי שמעון נפקא ליה מדתני בר ליואי דתני בר ליואי לבן לבן מכל מקום לבת לבת מ"מ ורבנן האי מבעי ליה לחייב על כל בן ובן ולחייב על כל בת ובת ורבי שמעון נפקא ליה מדתני [יב]תנא קמיה דרב ששת [3]זאת תורת היולדת [יג]מלמד שמביאה קרבן אחד על ולדות הרבה יכול תביא על לידה ועל זיבה כאחת אלא יולדת דאכלה דם ויולדת דאכלה חלב בחד קרבן תסגי לה אלא יכול תביא על לידה שלפני מלאת ועל לידה שלאחר מלאת כאחת [יד]ת"ל זאת ורבנן אע"ג דכתיב זאת איצטריך לבן או לבת סד"א ה"מ בתרי עיבורי [טו](דחד הוי נפל) אבל בחד עבורא כגון [טז]יהודה וחזקיה בני ר' חייא אימר בחד קרבן סגי לה קמ"ל [יז]א"ר יוחנן ומודה רבי שמעון בקדשים [יח]שאינו קדוש מאי טעמא גמר לידה לידה מבכור מה התם [יט]פטר רחם אף כאן פטר רחם ולגמר לידה לידה מאדם מה התם יוצא דופן אף כאן יוצא דופן מסתברא מבכור הוה ליה למילף שכן אמו מאמו אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט מפשוט אלא מבכור הוה ליה למילף שכן אם בהמת קדשים פגול נותר וטמא אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט זכר קדוש במתנה הנך נפישין אמר רב חייא בריה דרב הונא משמיה דרבא תניא דמסייע ליה לר' יוחנן [יט]ר' יהודה אומר [4]זאת תורת העולה היא העולה הרי אלו ג' מיעוטין

פרט

מסורת הש"ס

א) [לעיל כו.], ב) [לעיל יג.], ג) [לעיל מ:], ד) [כריתות ז:], ה) [בכורות מז:], ו) [כריתות ט:], ז) רש"ל מ"ז, ח) לעיל כז., ט) [חולין נא:] ר"ש מודה דבקדשים אינו קדוש, י) [כריתות ז:], יא) [לעיל מ:], יב) [לעיל מ:], יג) [לעיל מ:], יד) [כריתות ז:], טו) [לעיל מ:], טז) [לעיל מ:], יז) [לעיל מ:], יח) [לעיל מ:], יט) [לעיל מ:], כ) [לעיל מ:], כא) [לעיל מ:], כב) [לעיל מ:], כג) [לעיל מ:], כד) [לעיל מ:], כה) [לעיל מ:], כו) [לעיל מ:], כז) [לעיל מ:], כח) [לעיל מ:], כט) [לעיל מ:], ל) [לעיל מ:], לא) [לעיל מ:], לב) [לעיל מ:], לג) [לעיל מ:], לד) [לעיל מ:], לה) [לעיל מ:], לו) [לעיל מ:], לז) [לעיל מ:], לח) [לעיל מ:], לט) [לעיל מ:], מ) [לעיל מ:], מא) [לעיל מ:], מב) [לעיל מ:], מג) [לעיל מ:], מד) [לעיל מ:], מה) [לעיל מ:], מו) [לעיל מ:], מז) [לעיל מ:], מח) [לעיל מ:], מט) [לעיל מ:], נ) [לעיל מ:], נא) [לעיל מ:], נב) [לעיל מ:], נג) [לעיל מ:], נד) [לעיל מ:], נה) [לעיל מ:], נו) [לעיל מ:], נז) [לעיל מ:], נח) [לעיל מ:], נט) [לעיל מ:], ס) [לעיל מ:], סא) [לעיל מ:], סב) [לעיל מ:], סג) [לעיל מ:], סד) [לעיל מ:], סה) [לעיל מ:], סו) [לעיל מ:], סז) [לעיל מ:], סח) [לעיל מ:], סט) [לעיל מ:], ע) [לעיל מ:], עא) [לעיל מ:], עב) [לעיל מ:], עג) [לעיל מ:], עד) [לעיל מ:], עה) [לעיל מ:], עו) [לעיל מ:], עז) [לעיל מ:], עח) [לעיל מ:], עט) [לעיל מ:], פ) [לעיל מ:], פא) [לעיל מ:], פב) [לעיל מ:], פג) [לעיל מ:], פד) [לעיל מ:], פה) [לעיל מ:], פו) [לעיל מ:], פז) [לעיל מ:], פח) [לעיל מ:], פט) [לעיל מ:], צ) [לעיל מ:], צא) [לעיל מ:], צב) [לעיל מ:], צג) [לעיל מ:], צד) [לעיל מ:], צה) [לעיל מ:], צו) [לעיל מ:], צז) [לעיל מ:], צח) [לעיל מ:], צט) [לעיל מ:], ק) [לעיל מ:], קא) [לעיל מ:], קב) [לעיל מ:], קג) [לעיל מ:], קד) [לעיל מ:], קה) [לעיל מ:], קו) [לעיל מ:], קז) [לעיל מ:], קח) [לעיל מ:], קט) [לעיל מ:], ר) [לעיל מ:], רא) [לעיל מ:], רב) [לעיל מ:], רג) [לעיל מ:], רד) [לעיל מ:], רה) [לעיל מ:], רו) [לעיל מ:], רז) [לעיל מ:], רח) [לעיל מ:], רט) [לעיל מ:], ש) [לעיל מ:], שא) [לעיל מ:], שב) [לעיל מ:], שג) [לעיל מ:], שד) [לעיל מ:], שה) [לעיל מ:], שו) [לעיל מ:], שז) [לעיל מ:], שח) [לעיל מ:], שט) [לעיל מ:], ת) [לעיל מ:], תא) [לעיל מ:], תב) [לעיל מ:], תג) [לעיל מ:], תד) [לעיל מ:], תה) [לעיל מ:], תו) [לעיל מ:], תז) [לעיל מ:], תח) [לעיל מ:], תט) [לעיל מ:], י) [לעיל מ:], יא) [לעיל מ:], יב) [לעיל מ:], יג) [לעיל מ:], יד) [לעיל מ